

Et enkelt medlem, der i øvrigt slutter sig til den ovennævnte kritik af forslag 1 og 2, har stillet forslag om ophævelse af §§ 316-17.

Fra regeringens side må man nære betænkelighed såvel ved det stillede forslag om en fuldstændig ophævelse af de gældende regler om adgang til tvangsmæssig behandling som ved forslaget om adgang til tvangsbehandling af personer uden for forsorgsklientellet. Man har fundet det rigtigst i hovedsagen at opretholde den gældende ordning, idet man dog er af den opfattelse, at ordningen bør effektiviseres, således at den i højere grad end hidtil kan finde praktisk anvendelse.

Man kan derfor tilslutte sig det ovennævnte forslag 2. Man har herved også taget hensyn til, at der — jfr. nærmere nedenfor — samtidig med, at der således foreslås en vis udbygning af den hidtidige ordning, tillige foreslås lempelser i denne, nemlig bortfald af adgangen til at anbringe de pågældende personer på arbejdsanstalt eller tvangsarbejdsanstalt forud for eller efter behandlingen og bortfald af fattighjælpsvirkningen af hjælp i forbindelse med behandlingen.

Spørgsmålet om *retsvirkningen af den til behandlingen knyttede hjælp* har udvalget særlig beskæftiget sig med i forbindelse med den frivillige behandling af alkoholister.

Efter den gældende bestemmelse i forsorgslovens § 315 kan betalingen for frivilligt ophold på afvænningshjem i trangstilfælde afholdes af kommunerne. Hjælpen betragtes imidlertid som fattighjælp, dog kun med den virkning, at patienten mister valgret og valgbarhed indtil udskrivningen, eller i tilfælde af, at kuren afbrydes i utide, indtil der er forløbet to år fra indlæggelsen.

Ved afgørelsen af betalingsspørgsmål, der knytter sig til frivillig behandling af alkoholisme, bør der imidlertid efter anstaltsudvalgets opfattelse, som regeringen har kunnet tilslutte sig, lægges behandlingsmæssige synspunkter til grund. At knytte særlig belastende virkninger til behandlingshjælp ved frivillige kure må ud fra dette synspunkt betragtes som irrationelt. En sådan ordning er bergrundet i den betragtning, at patienten er selvfor skyldt trængende, hvilken opfattelse ikke harmonerer med vor tids syn på alkoholismen. Retsvirkninger kan tillige virke imod behandlingens hensigt og er derfor i nogle tilfælde direkte skadelige.

Efter de gældende regler i §§ 316-17 betragtes udgifterne ved tvangsmæssig indlæggelse af alkoholikere til observation eller på afvænningshjem ligeledes som fattighjælp med alle hertil knyttede retsvirkninger. Der har i udvalget været enighed om, at retsvirkninger også af tvungen hjælp er irrationelle og i strid med nutidens syn på alkoholismen

som en sygdom, og udvalget har derfor under forudsætning af, at der i øvrigt sker en ændring af reglerne i §§ 316-17, stillet forslag om, at retsvirkningerne ophæves. Regeringen kan ligeledes tiltræde dette synspunkt, og da der som ovenfor omtalt stilles forslag om en ændring af den i henhold til §§ 316-17 gældende ordning, foreslås også de heri indeholdte særlige retsvirkningsbestemmelser ophævet.

Ophævelsen af bestemmelserne i § 315 og i §§ 316-17 om afholdelsen af de med behandlingen forbundne udgifter og den hertil knyttede strenge retsvirkning ville i og for sig ikke nødvendiggøre andre udtrykkelige bestemmelser om hjælp til betaling for ophold på behandlingshjem for alkoholskadede eller på de af socialministeren til tvangsmæssig behandling af alkoholikere godkendte institutioner, da indlæggelsen vil ske efter lægeordination og således ligesom sygehushold kunne anses for omfattet af udtrykket „kur og pleje i sygdomstilfælde“ i forsorgslovens §§ 1 og 292. Man har imidlertid i overensstemmelse med anstaltsudvalgets indstilling og de foran angivne synspunkter vedrørende et ændret syn på alkoholismen fundet det rettest, at der tilvejebringes hjemmel til at yde den fornødne hjælp som *særhjælp*. Det må principielt anses for betydningsfuldt, at alkoholistbehandlingen placeres som ligeberettiget med de andre i særhjælpsafsnittet omtalte sygdomsbehandlinger. Det kan herved også fremhæves, at allerede hjælpen efter § 315, uanset den i øvrigt hertil knyttede strenge retsvirkning, ydes uden tilbagebetalingspligt. Efter det forelagte forslag til ændringer i loven om sygehushvæsenet vil der i øvrigt kun kunne blive tale om hjælp til betaling for indlæggelse på de egentlige behandlingsinstitutioner, idet den ambulante behandling forudsættes ikke at skulle medføre udgifter for pågældende.

Anstaltsudvalgets forslag om, at den fornødne behandlingshjælp skal ydes som særhjælp, tager i første række sigte på den frivillige behandling. Ud fra den betragtning, at der er tale om en speciel sygdomsbehandling, som man af samfundsmæssige grunde er interesseret i at søge gennemført, er regeringen imidlertid af den opfattelse, at en tilsvarende ordning bør gælde ved tvangsmæssig behandling.

Hvis tvangsmæssig behandling sker på en af socialministeren i tilknytning til arbejdsanstalterne godkendt institution, vil betalingen blive indrettet i overensstemmelse med den betalingsordning, der er fremsat forslag om i det i indeværende folketings-samling fremsatte forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende arbejdsanstalter m. v.).

Med forbillende i forsorgslovens § 252 om forsorgen for sindssyge foreslås der endvidere efter udvalgets